

[Undervisningsministeren.]

store årgange er nu ved at rykke op i denne aldersklasse, og samtidig er der kommet nye uddannelser med under fonden. Som nogle af de senest medtagne, der altså har opfyldt betingelserne i lovens § 1, kan nævnes kursus for uddannelse af tekniske assistenter og elektronikteknikere samt uddannelsen til akademiingeniør ved Danmarks ingeniørakademi, uddannelser, der er resultat af det hidtidige arbejde i teknikerkommissionen. Der vil utvivlsomt stadig væk fremstå nye uddannelsesområder, hvor eleverne bør have støtte fra uddannelsesfonden, ligesom det ikke kan udelukkes, at der fortsat viser sig at være uddannelser i gang, der allerede opfylder lovens betingelser for støtte.

Allerede mens den gældende lov har eksisteret, er den gennemsnitlige støtte pr. elev under uddannelsesfonden imidlertid reduceret betydeligt. Det har bl. a. ført med sig, at man mange steder har måttet nedsætte allerede løbende understøttelser, hvis størrelse har været bestemmende for den enkelte elevs budgettering af sit igangværende studium, eller endog har måttet undlade at yde uddannelseshjælp til de yngste hold inden for uddannelsesretningen, og det var jo netop noget principielt betydningsfuldt i loven, at man åbnede mulighed for elevstøtte allerede fra studiets påbegyndelse.

Som det vil ses af bilaget til lovforslaget, har fondens bestyrelse udtalt over for de enkelte skoler, at understøttelsesbeløbene bør fastsættes til en passende størrelse; beløbene må ikke blive så små, at den hjælp, der ydes, bliver uden væsentlig betydning. Opefter er der fastsat en grænse for den samlede årlige understøttelse på for tiden ca. 4 000 kr.; men det er kun meget få studerende, der får maksimumsbeløbet, uanset at de efter stipendienævnenes skøn opfylder betingelserne herfor. Det er simpelt hen ikke muligt at yde en sådan støtte til den enkelte med de bevillinger, der i øjeblikket stilles til rådighed.

En ren ajourføring af den gældende bevilling på 6 mill. kr. årlig under hensyntagen kun til elevtallets stigning og pristallets udvikling fra lovens vedtagelse og til nu vil alene bevirke en stigning til ca. 8 mill. kr.

For at få fastslået det sandsynlige behov har uddannelsesfondens bestyrelse i forbindelse med fordelingen af de årlige bevillinger søgt oplysning herom fra de enkelte uddannelsessteder, og i efteråret 1957 er det af stipendienævnenes oplyste understøttelsesbehov opgjort til i alt ca. 15 mill. kr., medens Danske Studerendes Fællesråd for det samlede antal elever under uddannelsesfonden har opgjort behovet efter ungdomskommissionens principper til ca. 31 mill. kr.

Selv om bevillingen til stipendier og studielån nu er søgt forhøjet til i alt 12 mill. kr., når man dog ikke til dækning af det af fondens bestyrelse oplyste behov; men den foreslåede fordobling af midlerne vil være af overordentlig stor betydning for den uddannelsessøgende ungdom og et væsentligt led i bestræbelserne på at gøre adgangsvejen til videreuddannelse bredest mulig.

Selvfølgelig er 12 mill. kr. årlig et anseligt beløb, men økonomisk hjælp til de unge til gennemførelse af videregående uddannelser er ikke alene en sund, men også en nødvendig investering i fremtidens åndelige og tekniske produktivitet inden for alle sider af samfundslivet, og vi befinder os midt i en tid, hvor der må ydes økonomiske ofre i bestræbelserne for at hjælpe de store fødselsårgange med at finde deres rette plads i samfundet.

Ved forøgelsen af fondens midler forhøjes den tidligere bevilling til stipendier fra 4 til i alt 7 mill. kr. årlig og den tidligere bevilling til studielån fra 2 til i alt 5 mill. kr. årlig. Efter min opfattelse er det i overensstemmelse med interesserne hos mange unge, at en del af midlerne går til studielån.

Når man hidtil ikke har medtaget seminarieuddannelsen under fonden, var det en konsekvens af, at eleverne i denne uddannelsesgruppe i forvejen har en fast stipendieordning, der må anses for tilfredsstillende. Men med hensyn til studielån har seminarieeleverne ikke haft samme muligheder som andre uddannelsessøgende til at opnå rentefri lån. Efter forslaget vil seminarieeleverne fremtidig med hensyn til opnåelse af rentefri studielån blive stillet på lige fod med andre elever under uddannelsesfonden.

Endvidere foreslås det at lade gymna-